

Pædagogisk grundlag for Bøgely

Indhold

Indledning.....	2
Lederens beretning.....	3
Forældrebestyrelsens principper.....	3
Forældrebestyrelsens årsberetning.....	5
Mission og vision	6
Organisering af det pædagogiske arbejde	7
Refleksion og metodisk systematik i den pædagogiske praksis.....	8
Æstetik som pædagogisk ramme.....	9
Kulturelle udtryksformer og værdier.....	10
Natur og naturfænomener	11
Personlige kompetencer.....	12
Sociale relationer.....	13
Socialisering i naturen	14
Krop og bevægelse	15
Inklusion og fællesskab.....	15
Sprogstimulering.....	14
Forældresamarbejde	18
Sammenhæng og overgange.....	19
Fra vuggestue til børnehave	19
Fra børnehave til skole	19
Skoleparathed.....	20
Når vi er bekymret for et barn.....	21
Børneperspektiv	22

Indledning

Bøgely er en selvejende udflytterbørnehave. Der er 66 børn og 11 ansatte. Heraf en pædagogisk uddannet leder, 7 pædagoger og tre medhjælpere. Vi er samtidig uddannelsesinstitution. Vi modtager ligeledes ofte besøg fra udlandet.

Vi er en del af Det Københavnske og Nørrebro's asylselskab. I daglig tale Asylselskabet. Asylselskabet er paraplyorganisation for 9 institutioner beliggende forskellige steder i København. Asylselskabets institutioner indgår i et forpligtende netværk. Det betyder, der er organiseret ledernetværk, fælles lederuddannelse, fælles personaledag for alle pædagogisk ansatte og forskellige andre mere løst koblede samarbejder på tværs i organisationen.

Vi har selvstændig økonomi og betragtes som en selvstændig juridisk enhed. De børn vi modtager bliver anvist via Københavns kommunes pladsanvisning.

Bøgely er den første børnehave i Asylselskabet. Den så dagens lys d. 01.12 1835 i Asylgade 11 i København. Siden blev den flyttet til Adelgade. Da kvarteret skulle renoveres blev børnehaven midlertidigt flyttet til Asylselskabets koloni i Raadvad. Dette skete 1. juni 1961. Denne flytning blev gjort permanent i 1972, hvor børnehaven blev permanent udflytterbørnehave. Bøgely har således en meget lang erfaring at trække på i det pædagogiske arbejde. Bøgelys officielle fødselsdag, har vi sat til 1. juni, da den her så sit første lys som udflytterbørnehave. Børnehaven kunne således fejre 50 års fødselsdag i 2011.

Bøgely har en stor plads i manges hjerter. Vi får ofte besøg af gamle Bøgelybørn. En stor del af dem er siden blevet voksne og nogle finder tilbage til deres barndoms børnehave nu som forældre. Vi hører fra mange hvordan Bøgely har præget livsvilkårene for de børn, der har gået her. Mange har et tæt forhold til naturen, trods det, de er vokset op i byen. Endnu flere har livslange venskaber som har taget deres udgangspunkt i børnehavelivet i Bøgely. Som et barn, der nu går i 2.klasse har sagt det. "Det er ret sejt, at kende hinanden så længe. De andre(Bøgelybørn) kommer altid, hvis der er nogen, der driller. Man ved godt hvordan de har det. Man kan ligesom se det i øjnene på dem"

De fleste som har været i kontakt med Bøgely, som børn eller forældre, er blevet berørt at den smukke ramme, naturen og huset har skabt om børnene i børnehaven. Men uden personalets engagerede indsats, var det Bøgely, vi kender i dag ikke det samme. En stor del af det uddannede personale har været her i en længere årrække. De har været med til og er fortsat med til, at huset, trods den lange historie, ikke hænger fast i fortiden, men bevæger sig med tiden mod fremtiden.

Lederens beretning

Jeg har de senere år arbejdet for at bevæge institutionen gennem en proces fra at være en traditionel institution, der arbejder med stuer, til at være en organisation, der åbner op mod den ankommende fremtid. Ligesom børnene griber nuet, vil jeg gerne gøre organisationen klar til i flere sammenhænge at fremstå dynamisk og organisk, så det bliver muligt at ændre og tilpasse organiseringen til de behov, vi ser som de mest fremtrædende i tiden.

Jeg er i min ledelse inspireret af den socialkonstruktivistiske tankegang, om at der ikke findes en sandhed, men at vi hver især har vores opfattelse af virkeligheden. Det betyder, at vi hver især har en egen tilgang til det vi ser og oplever, som vi reelt set ikke kan vide os sikre på, kan deles med andre. Vi kan arbejde på at fortælle og begrebsliggøre vores eget syn på, hvad det er vi ser. Vi kan undersøge og prøve at sætte os ind i hvad andre ser og opfatter ud fra deres synspunkt. Vi kan således forsøge at koordinere de forskellige synspunkter og på den måde forhandle os frem til en fælles opfattelse af, hvad vi oplever.

Set i en dagligdags sammenhæng ser forældre, personalet, kammeraterne og ikke mindst barnet selv forskelligt på det enkelte barns behov.

Vi kan ikke vide og heller ikke altid umiddelbart forstå den andens opfattelse af en given situation, fordi forståelsen afhænger af relationen mellem barnet og den anden. Barnet reagerer forskelligt i forskellige kontekst. Det vi kan gøre, er, at vi kan prøve at koordinere og spørge ind til forståelsen, samt give udtryk for vores egen opfattelse af situationen.

Jeg er i min ledelse inspireret af Karl Otto Scharmers Teori U. Teori U kan bruges og bruges i mange sammenhænge. For mig er det naturligt at bruge teori U. Blandt andet fordi den handler om fordybelse og om at gribe nuet. Når jeg ser på, hvad vi som voksne kan lære af børnene, er det netop at gribe nuet og lade os rive med uden tanke på tid og sted.

Jeg bruger teori U i forbindelse med MUS-samtalerne. Samtalerne foregår som walk- and talk samtaler, hvor vi bevæger os ud fra børnehaven, ud i det ukendte for siden at vende tilbage med nye opfattelser af os selv og omgivelserne.

På samme måde tager vi hver dag med børnene væk fra hverdagen i byen, ud i skoven, hvor der er fred og uforstyrret, hvor der er plads til fordybelse og nye erobringer af livet for siden at vende tilbage til byen med nye mestringer og nye erkendelser af sig selv.

Forældrebestyrelsens Principper

Grundstenene i forældrebestyrelsens principper bygger på værdierne omsorg, humor, anerkendelse, nærvær og engagement.

Naturen vælges af mange forældre med en klar forventning om, at der blandt børn og voksne udvises særlig engagement omkring brugen af skoven. Det forventes således, at skoven indgår som en fast del af børnenes dagligdag, hvor fokus er på at stimulere deres interesse og opbygge børnenes viden ved ture, temaforløb og andre naturoplevelser. I forældrebestyrelsen finder vi det vigtigt, at børnene opnår viden om, hvordan mennesket er en del af naturen, hvordan vi påvirker den og den os, fx at affald ikke forsvinder, hvordan skovens produkter bruges og hvordan forurening bliver i naturens kredsløb. Fokus på naturen er naturligvis et element ved rekrutteringen af nye medarbejdere.

Sociale kompetencer og selvhjulpenhed

Vi sætter kammeratskab højt. Vi arbejder allerede i børnehaven med forebyggelse af mobning. Vi fokuserer på at skabe børn som formår at sige fra, indleve sig i andres følelser, være indlevende, vise omsorg og være gode kammerater over for hinanden. Børnene skal stifte bekendtskab med det at rumme hinandens forskellighed.

Børnene bør gennem de daglige aktiviteter og fx forskellige temauger lære at håndtere konflikter og vise omsorg for hinanden og være gode venner. Formålet er, at børnene lærer at anerkende hinandens oplevelser og give dem mulighed for selv at skabe løsninger på deres konflikter. Omsorg og anerkendelse kommer naturligvis også til udtryk i den måde, man kommunikerer. Her er det vigtigt, at såvel børn som voksne taler til hinanden med respekt for hinandens forskelligheder.

En del af dette arbejde handler også om, at børnene lærer at føle ansvar overfor andre, og at indgå i en gruppe. Det er ligeledes vigtigt at lære ansvarsfølelse over for de mindre børn. Forældrebestyrelsen støtter op om Bøgelys arbejde med, at der er mange forbindelser mellem grupperne i hele huset

Bestyrelsen støtter op om, at der i Bøgely er mulighed og åbenhed for, at lege med det barnet interesserer sig for – eksempelvis at både "perleplader" og "fodbold" er åbent for både piger og drenge.

Børnene bør endvidere inddrages i gøremål i Bøgely, så de reelt er en del af dagligdagen og "vokser med opgaverne". Det samme gælder, når børnene selv skal holde styr på deres tasker, dunke, mapper og tøj, og fra tidlig færd bliver understøttet i det at tage ansvar for egne ting.

Mad

Børnene er meget glade for maddage, både når grupperne selv har maddage eller når forældrene kommer på besøg og laver mad. Forældrebestyrelsen støtter op om forældrearrangementer og ordninger som fx maddage, fødselsdagskage/mad/frugt, og hvad der ellers måtte være stemning for. Forældrebestyrelsen mener ikke, at slik hører hjemme i børnehaven.

Børnehave-hjem samarbejde

Åben og konstruktiv kommunikation mellem børnehave og hjem er en vigtig forudsætning for en velfungerende udflytterbørnehave. Her er både mapper, e-mail og telefon opkald gode kommunikationsværktøjer. Mapper og telefon er væsentligste kommunikationskanal til dialog mellem hjem og børnehave.

Det er vigtigt, at både personale og forældre kontakter hinanden, når ting skal afklares, småt som stort. Begge parter bidrager med konstruktive forslag til en løsning på eventuelle store udfordringer hos barnet.

Det forventes at børnehaven informerer forældrene, hvis der opstår problemer, så forældrene kan inddrages i problemløsningen også i hjemmet.

Ved planlagte aktiviteter og temaer kommunikerer Bøgely sådan, at forældrene er informeret forud, og dermed kan forældrene støtte op om det pædagogiske arbejde fra hjemmet.

Årets begivenheder

Det er vigtigt med en række fælles, traditionsrige begivenheder i Bøgely. Begivenhederne er et godt redskab til at skabe fællesskab mellem børn, forældre og personale og forældrene imellem. Bestyrelsen mener, at det er vigtigt at bevare disse meget hyggelige traditioner. Samtidig kan der udvikles nye temaer eller koncepter og gamle traditioner kan genoptages. Vi opfordrer her alle forældre med kompetencer, der kan bruges i børnehaven at melde disse ud, og tilskynder børnehaven at benytte disse i det pædagogiske arbejde, hvor det giver mening.

Forældrebestyrelsens Årsberetning 2016

Året der gik i Bøgely 2016

Der har igen i år været flot efterspørgsel efter en institutionsplads i Bøgely, og alle pladser er blevet besat ved ledighed.

Vi oplever et mere struktureret forløb omkring det at starte i skole, især på det sociale plan. Vi har endda modtaget beretninger fra lærere på skoler, der genkender Bøgelybørn som værende selvhjulpne, lyttende og gode kammerater. Det er vi meget stolte af.

De store børn er startet i skole og nye er kommet til. Det er dejligt at se, hvor hurtigt de nye børn i Bøgely falder ind, og hvor søde de "gamle" børn er til at lære fra sig og tage imod de nye.

Bestyrelsen

Bestyrelsen tog i mod tre nye medlemmer i 2016. Samarbejdet mellem forældrebestyrelsen og den øvrige forældregruppe fungerer godt og effektivt. Vi oplever til stadighed, at der generelt er tilfredshed med tingenes tilstand. Vi har i bestyrelsen oplevet tilfredshed fra forældregruppen.

Aktiviteter

Forældrebestyrelsen sætter stor pris på de mange aktiviteter i Bøgely i løbet af året. Aktiviteterne gennemføres enten fælles eller i mindre grupper på tværs af alder og køn. Eksempelvis når en mindre gruppe går for sig selv, for at give børnene mulighed for at finde nye legekammerater. Igen i år havde Bøgely besøg fra andre institutioner med henblik på erfaringsudveksling og besøgte selv institutioner i udlandet.

Koloni

Igen i år kom de ældste børn på koloni, og det var nogle glade, trætte og stolte børn, der kom ud af bussen efter at have været væk fra mor og far i fem dage. Vi håber i bestyrelsen, at der vil blive ved med at være den samme opbakning blandt personale og forældre til fortsat at give de "store" børn i Bøgely denne gode oplevelse.

Arrangementer

Igennem året har der som vanligt været en del arrangementer som er en del af traditionen i Bøgely. Børnene startede året med nytårskur hos Dronningen af Bøgely, en fest hvor alle børn kommer udklædte som riddere og prinsesser. Vi har gentaget succesen med den årlige skovtur, hvor Bøgelys nuværende børn og de børn som lige er gået ud og er startet i skole kommer med. Vi havde en hyggelig lygtefest med en stemningsfuld gåtur rundt i skoven med børnenes hjemmelavede og flotte lygter, og kagekonkurrencen forløb som vanligt sådan, at den længste børne-kø afgjorde vinderen. Sommerfesten var som altid fuld af god stemning, ligesom bedsteforældredagene der værdsættes af både børn og bedster. Fra bestyrelsen skal lyde en tak til personalet for deres ihærdige indsats ved disse arrangementer.

Mission og vision

Vi har i Bøgely arbejdet med at redefinere det pædagogiske grundlag. Det har været en proces der er stået på, over en årrække. Det har været nødvendigt at bruge tid, da processen har haft til hensigt at pejle fremtidens strømninger og gøre op med de traditionelle måder at arbejde på i den pædagogiske verden. Samtidig har det været vigtigt at grundfæste forandringen, så medarbejdere har kunnet tage ejerskab af processen.

Det er et grundlag, der gør op med et tankesæt hos den enkelte, der bygger på over hundrede års erfaringer. Det er derfor også et tankesæt og en begrebsverden, det er svært at ændre på kort tid. Alene et begreb som stuer, bruger vi alle i flæng uden at forholde os til, at det er et begreb, der stammer fra 1800 tallet med industrisamfundets opståen.

Vi ser et behov for et opgør med denne tænkning. Vi ønsker i stedet at forholde os til pædagogikken og det pæd. grundlag ud fra en stillingtagen til den ankomende fremtid. Det forekommer umiddelbart naturligt, eftersom vi arbejder med børn, at vi forholder os til det, der kommer i højere grad end det, der har været.

Børn lever i nuet og børn peger mod fremtiden. Voksne lever på baggrund af en lang række erfaringer, som ofte peger mod fortiden. Vi ønsker at lære af børnene. Vi ønsker at arbejde mod en bevidstgørelse mod at gribe nuet og lade os drage mod en fremtid vi ikke kender, men tør møde med åbent sind, åbent hjerte og åben vilje.

Vi kender naturligt nok ikke fremtiden. Men vi vil i det følgende komme med nogle bud på, hvad nutiden er karakteriseret af og hvilke strømninger vi ser, dominerer tiden fremover. Det kan selvsagt kun blive gisninger og ideer, men der er dog tegn, der kendetegner tiden mere end andet.

Samfundet er præget af mængder af informationer, hvor vi bliver stillet overfor et utal af til- og fravalg. Det er et samfund, hvor den enkelte konstant forventes at bevæge sig ud og ind af mere eller mindre forpligtende netværk. Hvor mulighederne for, hvad der kan lade sig gøre er mere omfattende end hvad der er ressourcer til. Det er samtidig et samfund, hvor tid bliver en begrænset ressource i forhold til mængden af informationer og muligheder. Det er det samfund, vi gerne vil ruste børnene til at tage del i som aktive samfundsborgere. Vi vil gerne ruste børnene til at tage aktivt del i at træffe valg i en mængde af tilbud. Det kan vi gøre ved, at skabe rammer for børnene, hvor de øver sig i at træffe valg.

Vi vil samtidig ruste børnene til, at kvalificere de valg de træffer. Ethvert valg man træffer, har konsekvenser. Ikke kun for den enkelte, men også for omgivelserne. Omgivelserne ser vi både som de mennesker, der omgiver, men også den natur vi er en del af og har ansvar for at passe på.

Vi går en tid i møde, hvor der vil være en tiltagende knaphed af ressourcer. Det er derfor vigtigt for os, at børnene oplever sig som en del af et større hele. At de bliver bevidste om de omgivelser de færdes i og er en del af. Vi vil arbejde mod at bevidstgøre den enkelte, i at træffe valg, der er de rigtige for den enkelte under hensyntagen til fællesskabet. Vi vil samtidig arbejde med at valget relateres til omgivelserne. Konsekvenserne for en given handling må klargøres og kvalificeres.

Vi vil bevidstgøre børnene om hvilke ressourcer, der ligger i naturen og om hvilken betydning naturens påvirkning kan have for det menneskelige væsen. Vi vil arbejde med tiden som en ressource. Vi vil give børnene mulighed for at fordybe sig i naturen og i legen. Vi vil ligeledes arbejde på at give børnene bevidstheden om roens og fordybelsens betydning for derigennem at skabe plads til kreativitet. Vi vil skabe rum til fordybelse både i overført og i reel betydning.

Organisering af det pædagogiske arbejde

I Bøgely arbejder vi med et åbent hus. Børnene har deres faste garderobeplads hvor de opbevarer deres ting ligesom de ofte spiser i de samme grupper. Hele huset er åbent for børnene. Det betyder at børnene har mulighed for at lege og opholde sig, hvor de vil i huset.

Vi har forsøgt at samle bestemte funktioner i små rum i rummet. På den måde forsøger vi at skabe bedre overblik for børnene, så de ved hvor de skal gå hen hvis de vil lege med noget bestemt. Hos Egern er der udklædningstøj. Der er et lille hjørne, hvor der er mulighed for at lege rollelege i form af butik, far, mor og børn osv. Der er også tegnegrej, så man kan sidde og tegne, lege med modellervoks, klippe i ugeblade eller andre aktiviteter, hvor der er brug for finmotoriske evner.

Hos Grævlingene er der forskellige former for konstruktionslegetøj. Her er der især mulighed for at arbejde med de grovmotoriske sanser. Der er også et tumlerum med puder, madras og ribbe. I dette rum er der ligeledes mulighed for at lave store konstruktionslege i form af togbaner eller at gå på line og lave cirkuskunster.

Hos Rævene er der biblioteks- og historiehjørne. Her er der rig mulighed for at tage sig et stille pusterum fra de mere støjende aktiviteter. Her er også mere finmotoriske aktiviteter såsom Lego og mulighed for at lave perlekranse, armbånd og så videre. Men muligheden for at lege med dukker i dukkehuset eller folde sig ud på en scene er også her, hvis man da ikke trækker scenetæppet for og hygger sig med en bog.

Vi har ligeledes et dejligt værksted, hvor alle materialer er samlet. Det er her vi laver lygter til lygtefesten, større billeder eller andre kreative aktiviteter. Dette rum er alene åbent i forbindelse med voksenstyrede aktiviteter.

Når huset er så åbent, fordrer det planlægning fra personalets side. Vores åbne struktur betyder, at personalet bevæger over hele huset. De voksne er, der hvor børnene er.

Vi holder et kort ugentligt planlægningsmøde, hvor vi beslutter os for, hvilke aktiviteter, der skal ske hen over ugen. Der er her vi skaber os et overblik over mulighederne.

Vi beslutter, hvordan børnene skal blandes på kryds og tværs og hvilke aktiviteter der skal igangsættes. For eksempel kan vi planlægge en tur for de ældste børn, eller kreativ aktivitet for en lille gruppe børn i værkstedet, eller vi kan beslutte at alle pigerne og det kvindelige personale tager på tur sammen. Vi blander på samme måde personalet, således at personalets kompetencer udnyttes bedst muligt.

Refleksion og metodisk systematik i den pædagogiske praksis

Vi arbejder systematisk med udviklingen af pædagogikken. Vi bruger en stor del af vores dagligdag på at reflektere hver for sig og sammen.

Det er et krav til de pædagoger, vi har ansat, at de er i stand til at reflektere over egen og andres praksis. De fleste af de samtaler, der foregår mellem pædagogerne i hverdagen, indeholder refleksioner omkring enkelt børn eller gruppe samt arbejdsmetoder.

Således kan det for udefrakommende se ud som om en pædagog bare er til stede. Men ofte er pædagogen i gang med at observere enkelte børns adfærd eller relationen mellem flere børn.

For det utrænede øje kan legepladsen således virke uoverskuelig. Men for den erfarne pædagog er der set, hvad der foregår i mange relationer. Vi lægger vægt på pædagogens evne til at reflektere over egen og andres praksis, ved rekruttering af nyt personale.

På teammøder bliver, der ligeledes gennemgås, hvordan det går med det enkelte barn ligesom dette arbejde systematiseres og sættes i skema, som forberedelse til forældresamtaler.

På personalemøder deltager alle medarbejdere en gang om måneden. Her lægges der strategier og der aftales udviklingsplaner for de børn, vi vurderer, har behov for ekstra opmærksomhed. På samme måde arbejdes der med hele børnegruppen eller dele af den, efter hvor vi ser et behov for en indsats.

Vi arbejder i perioder med mere strukturerede projekter for grupper af børn. I den forbindelse planlægger vi, som en del af den interne arbejdsproces, forløbet skriftligt. Der bliver sat mål for, hvad vi vil opnå og der bliver efterfølgende foretaget et skriftligt evaluering med stillingtagen til målopfyldelse af forløbet.

Generel fokuserer vi i de første måneder efter sommerferien på de børn, der lige er begyndt i børnehaven. Hen over vinteren er det primære fokus på de mellemste børn, mens det i foråret er på de ældste børn. Men fokus bevæger sig konstant i forhold til personalets vurdering af børnegruppens behov.

Personalet har gennem de seneste år arbejdet med visionsstrategier. Det er sket på seminarer, hvor der er arbejdet med evaluering af den eksisterende kultur og handlingsretning af visioner. Det er en proces, der tager tid når der skal arbejdes med kulturforandring og grundlæggende antagelser. Der vil være tidspunkter undervejs, hvor der falder tilbage til kendte handlingsmønstre, før det næste skridt kan tages.

Det er vi bevidste om. Derfor er det vigtigt for os at have tid til fordybelse i den proces, det er at forny og forandre pædagogikken systematisk og velreflekteret. Det er en så vigtig og grundlæggende proces i det pædagogiske arbejde, at dette må synliggøres for brugerne. Det er derfor grundlæggende vigtigt og i øvrigt i forældrekrædsen bredt accepteret, at vi har måtte afse arbejdsdage til dette grundlæggende arbejde.

Der er en bred bevidsthed om, at det er dage, der er godt givet ud i forhold til at højne kvaliteten af det pædagogiske arbejde i institutionen.

Æstetik som pædagogisk ramme

For at skabe muligheder for fordybelse har vi arbejdet med rummenes betydning. Vi har således haft æstetikens betydning med i overvejelserne hver gang vi har skabt nye rum. Vi arbejder med mindre rum i det store rum.

På legepladsen er der brugt bøjehække og niveauforskelle som adskillelse. De giver børnene muligheden for at "forsvinde" i det store rum. Legeredskaberne er alle af naturmaterialer og er udarbejdet under hensyntagen til nærheden, til skoven og til de farver der hører naturen til. Legeredskaberne lægger op til at kunne fordybe sig i bestemte universer.

Det er vigtigt for os, at bevare oplevelsen af ikke konstant, at blive overvåget. Det betyder samtidig, at de voksne bliver nødt til at bevæge sig rundt i og lade sig invitere ind i børnenes univers for at følge med i, hvad der sker blandt børnene.

Indendørs har vi også arbejdet med rummene. Vi har løbende et tæt samarbejde med en indretningsarkitekt. Ved at trække på hendes faglige ressourcer sammenholdt med de pædagogfaglige ressourcer, er vi lykkedes med at skabe æstetiske oplevelsesrum.

Æstetikken har betydning for opfattelsen af selvet. Ved at arbejde med farvesætning og former, har vi mulighed for at ændre rummene og deres betydning. Vi kan konkret se, hvad det betyder for børnene at færdes i æstetiske rum idet, der sjældent bliver ødelagt ting og sjældent bliver tegnet på vægge osv. Som voksne mærker både forældre og personale betydningen af at færdes i rum hvor farver og funktion er tænkt ind i en helhed. Den professionelle farvesætning af visse rum har ændret disse rums anvendelse.

Farverne virker beroligende. De har skabt et nyt legeunivers for børnene ligesom det har udfordret personalet til at være mere kreative i indretningen af rummene, end det ofte ses i andre daginstitutioner. Det er vores opfattelse at fornemmelsen af rum, lys, farver og indretning præger det enkelte menneske. Og at det er med til at skabe mere hele mennesker, når indretningen tager afsæt i et professionelt udspil.

Indendørs arbejder vi med at skabe rum i rummet. Vi skaber åndehuller, hvor der i det store rum er plads til mindre grupper. Vi tager hensyn til rummenes funktion og placering i huset. Vi arbejder med at skabe rum til fordybelse ved at funktionsopdele rummene og samle legetøj med et bestemt formål, således at det er let tilgængeligt. Samtidig tager vi hensyn til at nogle rum er bedre egnet til ro end andre. Vi arbejder bevidst med kvalitet i form af materialer og funktioner.

Det er en organisk proces at arbejde med indretning. Vi arbejder således hele tiden med at optimere de enkelte rum, med de økonomiske og kreative muligheder vi har. Vi forsøger hele tiden at bevare ånden af et gammelt hus, der samtidig skal fungere optimalt i en senmoderne tid.

Kulturelle udtryksformer og værdier

En vigtig del af et barns opvækst og dannelse er mødet med forskellige kulturformer og kulturværdier. Her i Bøgely er vi opmærksomme på at der er mange måder at udtrykke sig kreativt og æstetisk.

Vi synger sammen næsten hver morgen i bussen, sange der handler om årstiden eller som er en lille historie i sig selv. Vi lytter også til musik og laver ofte diskotek på legepladsen, hvor vi skruer højt op, skråler med eller danser stopdans.

Vi har et rigt udstyret værksted hvor vi kan male, og der er mulighed for at tegne når vi er indendørs. Enten ud fra børnenes umiddelbare fantasi, eller der tegnes ud fra en bundet opgave fra en voksen. Vi læser højt og lytter til historier med børnene, i bussen eller ved frokosten.

Der er flere børn i institutionen der i hjemmet taler andre sprog end dansk, og hvor en eller begge forældre har anden etnisk baggrund end dansk. Dette giver en oplagt mulighed for at tale om andre sprog – vi har for eksempel sunget fødselsdagssang på svensk, og Mester Jacob på fransk. Børnene leger også med andre sprog. For eksempel når et par piger synger vores Lygtesang til et hjemmelavet engelsk, eller opfinder et nyt sprog og nye ord.

Når børnene er på ferie eller længere rejser opfordrer vi dem til at sende os postkort hertil. Det giver anledning til en god snak om, hvordan der er i andre lande.

En vigtig del af kulturen i Bøgely, er årets traditioner. Disse årligt tilbagevendende begivenheder giver børnene et holdepunkt på året og en fornemmelse af, at høre til her. De kan huske, hvordan det foregik sidste år, og får på den måde et ejerskab med de andre børn og voksne.

Vores egne traditioner, som vi forbereder os på hvert år, er skovtur i september, lygtefesten i oktober, lucia, juletræsfældning julefest i december og nytårskur i januar. Derudover holder vi også bedsteforældredag, Sankt Hans og jagt efter påskeæg, samt sommerfest.

Vi har sjældent mulighed for at besøge kulturinstitutioner i byen, men vi ved det for en stor del af børnenes vedkommende præger weekender og feriers aktiviteter.

Vi har ca. en gang om året samarbejde med en eller anden form for kunstner i Bøgely. Vi har således gennem tiderne haft besøg af hatteteater, hvor børnene selv er med til at forme stykket og historien. Vi har lavet musik med Überlyd, hvor børnene har været med til at synge, lave musik og indspille cd'er. Vi har haft besøg af multikunstneren Carl Quist Møller, som spillede musik og fortalte historier, så levende at vi alle stadig kan huske det.

Da vi havde jubilæum inviterede vi ligeledes et jazzorkester til at spille. Det var så stor en succes for både børn og voksne at vi satser på at gøre det til en tradition, der er kommet til for at blive.

Natur og naturfænomener

Naturen er et gennemgående tema. Det er den tråd der går igennem alt, hvad vi foretager os i Bøgely. Vi er lige midt i naturen hver dag. Uanset om vi er indenfor, på legepladsen eller i skoven har naturen sat sit præg. Alene busturen det sidste stykke gennem skoven får de fleste til at trække vejret mere roligt. Det er et smukt syn, at se ud over sletten ved Hjortekæret, se efter hejren ved Stampedammen eller holde øje med svanerne i Raadvad.

Når først, vi har forladt storbyen og er drejet af mod skoven, falder der en anderledes ro over både børn og voksne. Der er meget lidt forstyrrelser i vores hverdag og naturen med sine store træer, åbne vider og små damme indgyder en stoisk ro, der ikke kan undgå at påvirke de fleste.

Med en beliggenhed så tæt på skoven og med store fredede træer på legepladsen, mærker vi konstant, at vi er en del af noget større. Med himlen som tag og med skoven som vægge skabes der et miljø, hvor vi ikke kan andet end at forholde os til vejrets og årstidernes skiften. Lyset påvirker os. Selv på mørke dage og på dage med meget kulde eller regn klæder vi os, så det alligevel er godt at være ude.

Årstidernes skiften bliver nøje fulgt, vi taler om det dagligt. F.eks. i forbindelse med hvad for noget tøj, vi skal have på og hvor meget. Er der blade på træerne? Hvad farve har de? Er der rim i græsset? Er der hvepse nu? Skal vi have solcreme på? Må man have bare tæer i sandkassen?

Når man er meget ude, føles udelivet anderledes. Man lærer hurtigt, at mærke, om man fryser eller har det for varmt. Børn bevæger sig meget. Så ofte fryser de mindre end voksne. Om sommeren dækker træernes blade store dele af legepladsen, så det altid er muligt at finde skygge. På vindblæste dage er det altid muligt at søge læ et sted. Regner det, kan man krybe i ly i legeredskaber og under skurets halvtag. Under alle omstændigheder kan man altid skifte tøj, hvis der er behov for det.

Naturen er også mødet med de helt små ting. Det være sig at passe den plante, man har haft med til plantedag, se den gro eller dø. Vande den eller glemme den. Det er sanseoplevelsen ved at røre ved en krydderurt, duften og smagen på den. Klatre i bøggehækken, smage de nyudsprungne blade og blive væk fra alle andre. Det er at kaste med sne, kælke og bygge en snemand. Smage på bog fra bøgen og lære at agern kan man ikke spise, selvom de ligner nødder. Det er også at lære forskellen på en musvit, en blåmeje og en spætmeje, når de kommer forbi foderbrættet eller at studere en sommerfuglelarve på alle tænkelige måder.

Pinde, sten, græs, blade udgør vigtige legeredskaber, og kan bruges til alt. En pind kan gøre det ud for et gevær. En sten kan være en diamant, og planter i alle afskygninger bliver brugt til legemad. Grene og større pinde bliver brugt som balancebomme eller til at bygge huler med. Børnene kan samle på tingene og blive særligt glad for en fin sten med en flot farve, eller en pind, der har den helt rigtige længde. De holder godt fast på "skattene" og fylder gerne lommer og rygsæk, så far og mor også kan få glæde af dem.

Vi er så heldige at vi oveni alle disse nære naturoplevelser, har Dyrehaven som nærmeste nabo. Det er derfor oplagt vi bruger denne som mål for mange af vores ture. Naturen i Dyrehaven er meget varieret. Vi har således mulighed for både at gå i skov, på sletter, ved mose og ved vand. Oven i købet er der så hjortene. Børnene lærer således hurtigt at kende forskel på en sikka, en då og en kronhjort.

Men børnene suger også viden til som om forskellige planter, fugle og insekter. Det er da heller ikke sjældent, vi hører om forældre, der er blevet belært om naturen af deres børn eller forældre der har forvildet sig rundt i Dyrehaven og har mistet retning, hvorefter børnene har taget over og har vist vej. Mange af favoritstederne har egne navne i form af f.eks. Guldgraverskrænten, Dragetræet eller Klatretræet.

Ved hjælp af den nære forhold til naturen, får børnene et nært forhold til liv og død samt årets og livets cyklus. Det er naturligt for børnene at se et dødt dyr, idet der skydes mange hjorte i løbet af efteråret. Disse transporteres ofte forbi børnehaven. Vi hører ind i mellem også skud. Ofte er det sådan, at børnene løfter hovedet og siger "Nå der skød Peter Jæger en hjort" Hvorefter de leger videre.

Men også en død sommerfugl eller en edderkop kan skabe grundlag for mange snakke om stort og småt. På legepladsen finder børnene ofte dyr og insekter, som de gerne vil se nærmere på og lære mere om. Derfor har vi forskellige former for forstørrelsesglas og forundringskasser, hvor børnene kan undersøge deres fangst nærmere.

De kan se når sneglen kravler op ad glasset og sætter slimede spor, eller de kan putte biller, frøer og bænkebidere i en kasse og "indrette" den med blade, grus og lignende. Vi finder gerne faktabøger frem, hvor børnene er med til at slå op i bogen og finde ud af hvilke dyr de har fanget og læse mere om dem.

Personlige kompetencer

I barnets opvækst lærer barnet mange af de strategier, det benytter sig af resten af livet. Børnehavetiden er derfor en særdeles vigtig periode af barnets liv. Det er klart, at det ikke altid går lige nemt, at skulle udvikle sig så meget, både fysisk og mentalt, på så relativt kort tid. Der vil opstå kriser og der vil opleves store erobringer.

Generelt er der flere frigørelsesprocesser i et børnehavebarns liv. Der kan være perioder hvor barnet kan opleves ganske umuligt og hvor intet af det forældrene stiller op, viser sig at være godt nok set med barnets øjne. Disse perioder, som der er flere af gennem et børnehavebarns liv kan på mange måder sidestilles med pubertetsperioden. Oplevelserne og reaktionsmønstrene er de samme. Som voksen, er det de færreste, der kan huske andet end deres sidste pubertet. Men reelt set gennemlever børn mange af de samme faser tidligere i livet. Det er her vigtigt at sætte rammer, samtidig med at barnet tages alvorligt og bliver lyttet til. Set med barnets perspektiv er det dybt alvorligt.

I løbet af børnehavelivet er det ikke ualmindeligt, at børn forholder sig til livets store spørgsmål, såsom hvorfor er vi til? Er vi alene eller er der andre i universet? Findes Gud og i så fald, hvor er denne? Det er heller ikke ualmindeligt, at barnet oplever sin første forelskelse, som måske/måske ikke bliver gengældt. Følelserne er i disse perioder lige så stærke, som de er senere i livet. Mange børn oplever ligeledes savn og for nogens vedkommende er der savnet af den anden forældre ved skilsmisse.

I Bøgely har vi fokus på det enkelte barns kompetencer og det er vores opgave i samarbejde med forældrene at støtte og guide barnet, der hvor det er nu og sammen støtte det, der hvor det er på vej hen. Det er ikke altid, vi ser de samme sider af barnet når det er i børnehave som forældrene ser, når det er hjemme. Det er derfor vigtigt, vi deler bekymringer og sejre, således at vi i samarbejde kan give barnet de bedste muligheder, for at udvikle sig.

Hvert barn mestrer forskellige kompetencer på forskellige tidspunkter. Derfor tager vi udgangspunkt i det enkelte barn og støtter det i dets udviklings specifikke kompetencer. Således tager vi udgangspunkt i, hvor vi oplever barnet har sine styrker. Vi deler sommetider børnene op i forskellige grupper. Det er ikke altid disse grupper tager udgangspunkt i, at barnet har en bestemt alder. Det kan lige så vel være, at vi tager udgangspunkt i hvilke kompetencer, vi ser barnet skal have hjælp til at udvikle.

I Bøgely er vi opmærksomme på det enkelte barns styrker og bruger det i arbejdet med børnegruppen, så børnene supplerer hinanden og på den måde hjælper hinanden til at udvikle de personlige kompetencer.

En vigtig del af barnets udvikling er evnen til at mestre kroppen og dens mange udfoldelsesmuligheder. Barnet er en helhed, og hvis barnet har styr på og er fortrolig med egen krop, så vil indlæringssevnen og barnets kognition, logiske og abstrakte sanser samtidig blive styrket.

Børn i Bøgely er i bevægelse dagen lang, og både fin- og grovmotoriske evner prøves hele tiden af. Når barnet starter her, kæmper det med at følge med. Det klatrer besværet ind i bussen, og snubler ofte på legepladsen. Det møder mange udfordringer når det skal tage tøjet af og på, og har brug for mere hjælp.

Vi har et klart mål om at barnet skal opfordres til at blive selvhjulpent. Det skal selv forsøge og eksperimentere med f.eks. at få tøj af og på. Vi hjælper, guider og støtter barnet, hvor der er behov. Vi opfordrer hele tiden barnet til at udfordre sig selv og prøve nyt, for på den måde at afprøve og rykke egne grænser. Det er ok, at noget er svært.

Vi vil gerne lære barnet, at det betaler sig at kæmpe for det, det gerne vil. Det er en stor sejr for barnet, når det første gang får taget regnbukserne på selv, eller endelig har modet og motorikken til at klatre helt op til den øverste barre på klatrestativet.

Sociale relationer

En af de fornemteste opgaver, vi har som børnehaver, er at arbejde med børnenes sociale kompetencer og udvikle det enkelte barn til at kunne fungere i en gruppe. Det er en unik mulighed, vi har som institution, fordi her er så mange børn samlet sammen med kompetente voksne, der er uddannet til at hjælpe børnene på vej.

Mange børn, der kommer her, kommer som børn af familier, hvor de i mange tilfælde har en eller to søskende. I børnehaven er børnene en del af et større børnefællesskab, hvor de får mulighed for at indgå i en helt særlig børnekultur styret af voksne. Børnene møder mange udfordringer i løbet af deres hverdag her i Bøgely. Det være sig i form af at finde en plads i bussen, hjælpe en kammerat med at sætte selen på plads, bede en kammerat om hjælp til at tage en genstridig støvle af eller hente hjælp fra en voksen.

Men det handler også om at træffe valg under hensyntagen til fællesskabet. Vi vil gerne hjælpe børnene med at kvalificere deres beslutninger, og lære dem om hvilke konsekvenser, deres handlinger har for dem selv og omgivelserne. Vi vil gerne lære børnene, at tage ansvar for egne handlinger, således at de lærer at spejle sig i det sociale fællesskab.

Det er vigtigt for os, at lære børnene, hvordan man bliver en god kammerat, og hvordan man kan hjælpe andre. Vi forventer, at de lærer at respektere hinanden og at de lærer at respektere forskelligheder. Her behøver alle ikke at være bedste venner, men alle skal have en god omgangstone.

Vi hjælper børnene, når de har konflikter med hinanden. Det gør vi ved at lytte til, hvad der er problemet. Vi bruger tid på at tale om hvilke handlemuligheder, der åbner sig, når man ser på hinanden og taler sammen. På den måde hjælper vi børnene med at komme videre i legen.

Socialisering i naturen

Når vi tager på ture, gør vi os på forhånd pædagogiske overvejelser, om hvem, der skal med og med hvilket formål. Det gælder både for børn og for voksne. Det kan være vi planlægger længere forløb for en gruppe børn med bestemte voksne, fordi vi gerne vil arbejde med et bestemt fokus. Ved at arbejde som vi gør, kan vi trække på særlige kompetencer hos de voksne, når der er behov for det. Pædagogerne gør sig ligeledes mange gode og brugbare observationer i skoven. Hvordan reagerer barnet på det uforudsigelige? Hvordan reagerer det, når det bliver træt og kold? Hvordan tager det kontakt til de andre børn?

På vores ture i skoven udnytter vi mulighederne for at udbygge børnenes sociale kompetencer. Det første stykke af turen foregår altid på række, hvor børnene går sammen to og to. Her kan de nogle gange selv vælge makker. Andre gange vælger de voksne, hvem der skal gå sammen. Det kan give åbninger for nye venskaber, og børnene kan få anledning til at blive sat sammen med et barn, der ikke normalt er den foretrukne ven. Vi kan også sætte børnene sammen på tværs af alder, så de ældre kan være med til at lære de yngre at gå sammen. På den måde får de yngre en at se op til, og de ældre lærer at tage hensyn, til de der er yngre.

Når vi går ture i skoven, kan det også være en oplagt mulighed for at sætte børnene sammen med andre børn på sammen alder og interesseområde. Vi tager indimellem de yngste børn med på en tur, hvor tempoet og oplevelserne er tilrettelagt deres niveau. På den måde tilgodeses det behov, denne gruppe har for at stoppe op og undres på vejen, uden der bliver skyndet på dem. Ved at samle børnene på bestemte alderstrin åbner vi ligeledes mulighederne for at børnene kan finde kammerater, der har de samme interesser. Vi går også gerne med kønsopdelte grupper, hvor der kan være et særligt fokus som pædagogerne holder sig for øje.

Et eksempel på en tur kan være, at en flok børn tager til shelteret en vinterdag. De har alle rygsække og madpakker med, idet de skal spise frokost når de kommer frem. Men for at de kan holde varmen, mens de spiser, har de også et stykke brænde med, som de hver især bærer på turen. På den måde byder børnene hver især ind med en del af fællesskabet.

Et andet eksempel er et organiseret forløb med en flok børn, som har brug for at blive bedre kammerater. De kan f.eks. tage på en række organiserede ture med de samme pædagoger. Her bliver de sat overfor forskellige udfordringer, som de skal løse i fællesskab. Det kan være, at de er to om at dele et kort, hvor de så skal finde vej. Men det kan også være det at skulle bevæge sig gennem landskabet, så man til sidst er rigtig træt, men også oplever, at man i fællesskab klarer opgaven. Samtidig bruger vi turene til at tale om det der rører sig i gruppen og om hvordan man kan være en god kammerat

Krop og bevægelse

Forskning peger på betydningen af bevægelse i relation til indlæring. Ikke mindst børn har brug for at bruge kroppen, mens de lærer. De fleste børn bevæger sig meget i løbet af en dag. Hvis man studerer et barns adfærdsmønstre, vil man blive overrasket over, hvor meget hver enkelt barn bevæger sig hver dag.

Heldigvis er vi i Bøgely godt hjulpet med den beliggenhed vi har. Dels går vi mange ture i det omliggende miljø, dels er legepladsen indrettet, sådan at det er nødvendigt at bevæge sig meget. Og da vi er omkranset af natur og store vider, er Bøgely børns force som regel bevægelse. Det indgår helt naturligt som en del af vores hverdag.

Det går sjældent lang tid fra vi har modtaget børnene fra vuggestuen før de ændrer sig motorisk. Legepladsen i sig selv er en udfordring. Der er niveauforskelle, der konstant skal forceres og der er legeredskaber der udfordrer grovmotorikken.

Da vi er så meget ude som vi er, tager vi ofte legeredskaber med udenfor, som kan udfordre børnene finmotorisk. Det kan være i form af papir og farver eller det kan være i form af konstruktionslegetøj. Ligeledes har vi, når vi er inde mulighed for at udfordre børnene grovmotorisk i tumlerummet og finmotorisk i værkstedet og ved aktiviteter rundt i huset.

Vi bruger skrænter til at klatre på, vi tager indimellem tov med i skoven. Med tove kan vi skabe udfordringer i form af baner, hvor børnene skal balancere på et tov og holde fast i et andet. Det kan f.eks. være at man skal forcere en bæk ved at gå over på et tov eller man skal trække sig op ad en skrænt. Men det kan også være man skal rulle sig ned af en skrænt eller at turen går "off road" gennem et bakket landskab.

Inklusion og fællesskab

I Bøgely arbejder vi med inklusion i hverdagen og i projekter. I hverdagen forsøger vi, at skabe rammer for børnene så de føler sig som en del af fællesskabet. Vi arbejder bevidst med fællesskabet og taler meget om kammeratskaber. Vi har oplevet en ændring i børnekulturen i forbindelse med strukturændringen.

Da vi var stueopdelt var der en gruppe for sig med de yngste og to grupper med de ældste. Vi oplevede at de yngste blev taget imod og accepteret af de ældre, men de var stadig en gruppe for sig selv. På samme vis var der mindre samarbejde mellem de andre grupper.

Eller som et par unge mænd udtrykte det, da de i var på besøg i deres tidligere børnehave og skulle træde over tærsklen til en af de andre stuer. "Tør vi gå ind? Det er jo fjendeland. Her kom vi kun, når vi skulle se film". De kunne også fortælle om, hvordan Grævlingerne styrede arealet ved skibet, mens Rævene styrede arealet ved borgen. De mødtes således på "sletten" foran Bøgely og sloges.

Drengene slås ikke der mere, men det er kun få år siden, de stadig gjorde det. Hverken de eller vi kendte til baggrunden før, for nyligt. Men det fortæller noget om hvor stærk overleveringen er fra generation til generation eller rettere hvor stærk børnekulturen er, uden voksne nødvendigvis har en indsigt i den.

Vi kan se at børnekulturen har ændret sig efter vi har åbnet huset op. Børnene leger på tværs af køn og alder. De yngste bliver passet på og inkluderet i fællesskabet. Vi arbejder bevidst med gruppedannelser på

ture og i projekter. Vi arbejder i forløb med kammeratskaber og fællesskaber både fysisk og ved at sætte ord på.

Nogle børn har brug for noget ekstra for at kunne deltage i fællesskabet. Derfor har vi skabt den mulighed, at vi kan arbejde mere med disse børn. Det gør vi bl.a. ved at differentiere i vores arbejde. Nogle børn har brug for flere pauser eller brug for der ikke er så mange forstyrrelser, når de skal tage tøj på. Nogle børn har brug for på forhånd, at vide hvad dagen bringer.

Nogle børn deltager med mellemrum i en plusgruppe. Her arbejder vi med børn, der har brug for ekstrastimuli. Plusgruppen er fleksibel og rummer ikke nødvendigvis de samme børn i længere forløb. Som forældre bliver man orienteret, hvis ens barn deltager i forløb med plusgruppen.

Der kan være mange grunde til at børn ekskluderer hinanden. Det er vores opgave at gå ind og guide børnene i at være åbne overfor hinanden og finde årsagen til en eventuel eksklusion. Oftest er det angsten for det ukendte, "Dig har jeg ikke leget med før, så jeg må hellere sige nej." eller "Hun siger nok nej til mig, så jeg må hellere sige nej først."

Derfor arbejder vi ud fra devisen "Kendskab giver venskab." Så når bordet skal dækkes eller når der skal holdes i hånd på tur, bliver børnene ofte sat sammen på kryds og tværs for at udvide deres kendskab til hinanden. Sætninger som "I Bøgely er alle kammerater." og "I denne leg må alle være med." kan vi høre smitter af på børnene. Derved videregiver de en inkluderende kultur.

Til tider er der grupper hvor dynamikken ikke fungerer optimalt og der derved sker eksklusion, disse grupper bruger vi energi på at få til at fungere. Dette gør vi bl.a. igennem forløb, hvor de samme børn kommer i skoven over en periode, og hvor vi skaber fælles aktiviteter, for at styrke fællesskabsfølelsen og hvor børnenes kendskab til hinanden udvides.

Dermed ikke sagt at man ikke må lege to og to og have en bedste ven. Men i Bøgely ønsker vi at arbejde på at skabe en vedvarende inkluderende kultur, hvor børnene bidrager til at inkludere hinanden og hvor der er plads til små grupper i det store fællesskab.

Sprogstimulering

Vi arbejder konstant med sproget i børnehaven. Sprogstimuleringen foregår således som en integreret del af dagligdagen. Vi har kun sjældent familier, hvor dansk ikke er det primære sprog i hjemmet. Vi har dog et stigende antal af børn, der enten har gået i udenlandsk børnehave eller har en far eller mor, der taler et andet sprog end dansk.

Når vi kører i bussen om morgenen sidder børnene og taler stille sammen.

På busturen er der en voksen, der griber mikrofonen. Her får børnene at vide, hvad der skal ske i løbet af dagen. Hermed får børnene et indblik i dagen og kan sammen med deres kammerater snakke om hvad de har lyst til at lave. Derefter synger vi en sang eller to. Når der introduceres nye sange forklarer pædagogen altid hvad den handler om vers for vers. Samtidig forklares svære eller anderledes ord.

Til måltiderne sidder børnene i små grupper ved bordene, Her har børnene mulighed for at tale sammen. Der sidder en voksen ved de fleste borde. De børn der har behov for ekstra sprogstimulering sidder tæt ved en voksen. Der kan også være fælles samtaler om et emne i hele gruppen eller der kan bliver fortalt eller læst en historie.

Vi synger ofte og bruger gerne sange med billedstøtte f.eks. når vi er på legepladsen. Det kan ske når vi samles rundt om bålet eller det kan være ved at en pædagog tager laminerede sangtekster med billeder med ud på legepladsen.

Når vi er på tur taler vi om, hvad vi ser og oplever og tager gerne ting med hjem fra skoven, som vi kigger på og taler om hjemme.

De fleste dage sender vi en mail ud til alle forældre, der kort beskriver, hvad vi har lavet i løbet af dagen. Dette giver forældre mulighed for at spørge ind til deres barns dag og der ved få en dialog med barnet om hvad det har oplevet i løbet af dagen.

Har børn derudover brug for særlig støtte er to pædagoger særligt udannet inde for sprogområdet. De er bl.a. udannet til at udføre sprogvurderinger af de 3 årige og de 5 årige, når der findes behov for dette.

Forældresamarbejde

For at barnet har de bedste forudsætninger for god udvikling og trivsel, er det vigtigt at de voksne der omgiver barnet har en fornuftig kommunikation. I en udflytterbørnehave som Bøgely kommer forældrene ikke i institutionen hver dag, og vores møde med forældrene er kun ganske kort ved bussen om morgenen og om eftermiddagen. Det betyder at forældrene kan have en oplevelse af at det er svært at følge med i barnets hverdag i Bøgely.

Det er vi udmærket klar over, og vi forsøger derfor at holde kommunikationen tæt mellem hjem og Bøgely, så forældrene derhjemme alligevel kan følge med i livet i Bøgely. Vi skriver dagsmails ud hver dag, hvor vi fortæller om hvad der er sket i løbet af dagen. Disse mails er suppleret af lidt længere nyhedsbreve, der fortæller om de større pædagogiske tanker. På Bøgelys hjemmeside lægger vi billeder ud på intranet, så forældre selv kan logge sig på og se billeder.

I løbet af året afholder vi forskellige forældrearrangementer, som f.eks. lygtefest og sommerfest. Disse arrangementer er det vigtigt at forældrene møder op til, da det er en mulighed for at møde de andre familier og få en snak med personalet.

Vi ser et tæt forældresamarbejde so en vigtig faktor for at lære barnet at kende. Derfor inviteres alle forældre en gang årligt til samtale omkring deres barn. Her mødes forældre med de 2 kontaktpædagoger. Her er der mulighed for at tale om barnets trivsel og udvikling i institutionen lige såvel som udfordringer og andre problematikker kan drøftes.

Vi vil altid kontakte de enkelte forældre hvis der er noget vi gerne vil drøfte, og vi ringer gerne når vi skønner det er nødvendigt. Har I som forældre bekymringer eller andet i gerne vil drøfte med os, er I altid velkomne til at ringe til os. Dette gælder også hvis der er ændringer eller uro i hjemmet, fx familien skal flytte, hvis far og mor ikke enes, hvis der er sygdom eller dødsfald i familien eller andet der ikke er som det plejer. Børn opfatter nogle gange mere end vi voksne tror, og uro hjemme kan give bekymring hos barnet der ofte forplanter sig i institutionen.

Bøgely har en forældrebestyrelse. Den består af 5 forældre, 3 medarbejdere og lederen. Forældrebestyrelsen mødes ca. 4 gange om året. Her drøftes generelle problemstillinger og pædagogiske principper. For nærmere information om bestyrelsens arbejde. Se hjemmesiden.

Sammenhæng og overgange

Fra vuggestue til børnehave

Det er en stor omvæltning for både barn og forældre at starte i børnehave. Barnet går fra de tættere rammer i vuggestuen, hvor der er en del mere personale og en del færre børn. Samtidig har barnet været blandt de største. I børnehaven er der mere fart over feltet. Her er det pludselig blandt de mindste og der er færre voksne pr barn. Barnet har nu også nået en alder, hvor det lærer at være mere selvstændigt og selvhjulpent. Det kræver andre udfordringer og har brug for at frigøre sig mere og agere mere selvstændigt.

Det er hårdt for barnet at skulle til at lære en ny kultur at kende. Den første tid bruger barnet ofte meget af sin energi på at aflæse de forventninger, der stilles samt indgå i sociale sammenhænge. Derfor forsøger vi i samarbejde med forældrene at gøre overgangen så overkommelig som muligt.

Dette sker ved at forældrene er med i Bøgely de første to og en halv dag. Disse dage bruger barnet og forældrene på at se børnehaven an og suge alle indtrykkene til sig. I løbet af disse dage har vi en indslusningssamtale med forældrene, hvor vi taler om barnets liv indtil nu. Vi afstemmer samtidig forventningerne til det fremtidige samarbejde. Den tredje dag kører forældrene hjem lige før frokosten og henter så barnet om eftermiddagen ved bussen i Fredericiagade.

Den første tid kan barnet reagere anderledes end vanligt. Det skyldes de store omvæltninger i barnets liv. Mange børn har således et stort søvnefterslæb eller reagerer på andre måder anderledes end det plejer. Her er det godt at holde børnehaven underrettet, så der ikke opstår unødige bekymringer.

Når barnet har gået i børnehaven i ca. tre måneder bliver forældrene indkaldt til en samtale omkring hvordan opstarten er gået. Disse samtaler fortsætter som tidligere beskrevet en gang om året.

Fra børnehave til skole

Det år barnet fylder seks, skal det starte i skole. Ved den årlige samtale med børnehavens personale vil det typisk være hovedemnet for samtalen.

Her taler vi om hvilken skole barnet skal gå på og hvad der skal fokuseres på, overfor barnet det sidste halve års tid. For langt størsteparten af børnene sker overgangen fra børnehave til skole uproblematisk.

For at sikre den optimale overgang kan vi i nogle tilfælde opfordre til at overdrage formaliserede informationer om hvordan vi har tacklet barnet, så barnet får den mest optimale skolegang. Det sker via de såkaldte overdragelsespapirer. Dette sker i alle tilfælde i tæt samarbejde med forældrene. På samme måde kan vi i enkelte tilfælde bede forældrene om tilladelse til at modtage overdragelsespapirer fra vuggestuen eller i tilfælde af der er sket en overflytning, fra den tidligere børnehave.

Skoleparathed

I Bøgely udvikler børnene mange af de kompetencer som de skal bruge i skolen i kraft af den struktur der er i institutionen. Skoletræningen starter faktisk fra det øjeblik, børnene træder ind i bussen. Her skal de og deres forældre komme til tiden, huske barnets taske og barnet skal sætte sig på en plads.

Når vi så er ved at være i Bøgely skal barnet forholde sig til den kollektive besked der bliver givet i bussen. Hvad skal jeg i dag? Hvilke muligheder har jeg? Og hvad har jeg lyst til? Dette giver en selvstændighed og en selvhjulpenhed, som er nødvendig når man skal starte i skole. Da det er en nødvendighed i hverdagen, at børnene husker deres tasker, samt får afleveret mappe og drikkedunk, lærer børnene hurtigt at holde styr på deres ting.

En anden vigtig kompetence, børnene lærer af at gå i Bøgely, er at vente på tur. Dette lærer de bl.a. når de stiller sig i en kø bag 50 børn. De venter troligt i køen. For de ved, at hvis de bare venter, så bliver det deres tur. Denne behovsudsættelse og disciplin lærer børnene, lige så snart de starter i Bøgely.

Derudover bruger vi tid i hverdagen til at samles i grupper på kryds og tværs, hvor børnene lærer at række hånden op, når de vil sige noget samt vente på tur. De lærer derved også at være på i store grupper og turde ytre sin mening og lytte til andre. Derudover har børnene gode muligheder for at lærer bogstaver og tal at kende. De lærer hurtigt at genkende deres navn. Der er navn på deres plads, mappe, drikkedunk, tøj osv.

Personalet og børnene tæller også sammen flere gange i løbet af dagen. Dette sker bl.a. når vi dækker bord. Her træner børnene, at tælle når de skal have tallerkener og kopper med til de børn de skal spise med. Så i løbet af dagen kommer børnene i mange situationer hvor de faktisk øver skoleparathed, uden at vi som sådan behøver lege skole.

Når vi er bekymrede for et barn

Det første vi bemærker ved et barn, der af den ene eller anden årsag ikke trives kan være, at det ikke leger, ikke er glad, har fysiske reaktioner, pludselig ændrer adfærd, bliver meget indadvendt eller det modsatte. De fleste børn har disse symptomer i mere eller mindre grad i deres børnehveliv. Ofte er det udtryk for naturlige stadier i udviklingen hos det 0-6 årige barn. Men for nogle børn er der en reel grund til bekymring om barnets trivsel.

Det er i de tilfælde særlig vigtigt, at vi har et godt samarbejde med forældrene. Hvis vi er bekymret for et barn, deler vi vores bekymring med forældrene. Den bedste måde for barnet, at komme videre på er, at vi deler vores erfaringer med, hvad der virker og hvad der ikke virker. Virkeligheden for et barn er, ofte forskellig, om det er hjemme i familiens rammer eller om barnet er i institution.

Det vil derfor også være forskellige oplevelser vi kan have af barnet, som det ses i hjemmet, også i relationen til legekammerater, i forhold til når det er i institutionen. Vi vil gerne arbejde for, at vi som forældre og personale deler de observationer og oplevelser, vi hver især har, så vi på den måde kan hjælpe barnet bedst muligt. Hvis en medarbejder er bekymret for et barn deles denne bekymring i første omgang internt i huset mellem pædagoger og leder.

Vurderer vi der er en reel grund til bekymring, deler vi den med forældrene, hvorefter vi eventuelt udarbejder en handleplan. Vi har mulighed for at bede om udvidet hjælp i form af faglig ekspertise. Det kan vi gøre på et halvårligt møde, hvor vi mødes med de fagpersoner, der er tilknyttet børnehaven. Det være sig pædagogisk konsulent, sundhedsplejerske, tale- hørepædagog og psykolog. Her kan vi tale om den bekymring, vi kan have, uden der kommer papirer og navn på barnet. Vi har således mulighed for at drøfte bekymringen som en anonym case.

Sommetider er det nok at få vurderet handleplanen anonymt og arbejde ud fra den. Andre gange kan der være behov for at gå videre med bekymringen.

I sådanne tilfælde kan det være i form af for eksempel en ansøgning om hjælp fra tale-hørepædagog, støttetimer eller det kan være i form af en pædagogisk psykologisk vurdering.

I sidstnævnte tilfælde vil det ske ved, at vi skriver en underretning til pædagogisk psykologisk rådgivning (PPR). Det kan også være der er behov for at sende underretningen til socialforvaltningens børnefamilieteam.

I alle sammenhænge holder vi en tæt kontakt med familien. Vi sender kun papirer med cpr. nummer og navn til andre instanser, hvis vi har kontaktet familien først. Vi sender altid en kopi af materialet til forældrene. Da det er vores observationer, der beskrives kan der ikke rettes i papirerne, men forældrene er altid velkomne til at tilføje egne observationer.

Det er grundlæggende vores erfaring, at et tæt samarbejde mellem familien og institutionen i disse tilfælde er en forudsætning for den mest positive udvikling for barnet. For mere uddybende forklaring eller hvis du som privatperson er bekymret for et barn, kan du læse yderligere her:

<http://www.kk.dk/Borger/PasningOgSkolegang/RaadgivningOgVeiledning/BekymretForEtBarn.aspx>

Børneperspektiv

Ser vi på Bøgely med et børneperspektiv, ser vi et sted der giver børnene frirum til at lege, udforske og udfordre sig selv i relation til andre. Som vi tidligere har beskrevet, kan børnekulturen udfolde sig anderledes set ud fra børnenes perspektiv end den nogensinde bliver iagttaget set med den voksnes forståelse. Børns opfattelse af verden er ikke nødvendigvis den samme som voksnes. Det, voksne lægger vægt på, som værende vigtigt for barnet, er ikke altid det, barnet synes er det vigtigste.

Vi forsøger, at skabe så optimale rammer for et institutionsliv, vi set ud fra et professionelt synspunkt har mulighed for, under hensyntagen til den økonomiske og politiske dagsorden. Vi forsøger at skabe de mest understøttende og udfordrende muligheder set med et barns øjne.

Vi prøver som voksne, så vidt muligt at lytte til børnene og at iagttage og analysere situationer. Vi prøver at inddrage børnene mest muligt i dagligdagen. Også når der er opgaver, der skal løses. Vi oplever en stor glæde fra børnenes side, når vi har fester i børnehaven og når vi får gæster. Der er altid børn, der står klar til at feje gården og pynte op, når vi har inviteret til fest.

Vi har valgt at spørge børnene om hvordan de synes om at gå i Bøgely. De ældste børn er gennem de sidste tre år blevet interviewet. Det har vi forsøgt at gøre så neutralt som muligt. Børnene kommer en efter en ind og sidder på kontoret. Her får de høretelefoner på og får så en række spørgsmål stillet på computeren. De børn, der har brug for hjælp bliver hjulpet, men de fleste børn klarer opgaven selvstændigt.

Vi kan se at alle børn kan lide at være i børnehaven. 80% svarer endda "ja tit" Mere end 99% af børn har en god ven i børnehaven. 94% svarer at de "ja tit" til at de har en god ven. 5 % svarer "nogen gange".

15 % oplever tit de bliver drillet. Det står i nogen kontrast til, at kun 1% mener de ofte driller. Men som vi før har været inde på, kommer det nok an på fra hvis perspektiv, man ser situationen. Heldigvis er der hjælp at hente. 86% af børnene svarer at de tit bliver hjulpet af de voksne, hvis nogen driller 7 % svarer nogen gange.

Vi håber over de næste år, at kunne undersøge om vores ændrede organisering slår igennem, så endnu flere børn kan svare "ja" til at de kan lide at være i børnehaven. Vi er også spændt på at se om det med årene bliver nemmere at finde legetøjet i den nye organisering.

Alt i alt mener vi dog, at kunne konkludere, at børnene føler sig trygge og glade i børnehaven.